

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Minister van Economische Zaken
De heer V.P.G. Karremans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 3 oktober 2025
betreft Vragen COM(2025)335 - EU-ruimtetwet
ons kenmerk 178252

Geachte heer Karremans,

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei en Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening hebben met belangstelling kennisgenomen van de mededeling van de Europese Commissie over de EU-ruimtetwet van 25 juni 2025.¹ De leden van de fracties van D66 en JA21 hebben naar aanleiding daarvan een aantal vragen en opmerkingen. De fractieleden van de BBB sluiten zich aan bij de gestelde vragen door de fractieleden van JA21. De fractieleden van Volt sluiten zich aan bij de gestelde vragen door de fractieleden van D66.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

Een belangrijk doel van de wet is het terugdringen van fragmentatie binnen de Europese ruimtesector. Daarom wordt een verplichting opgenomen voor alle ruimteobjecten om gebruik te maken van een *collision avoidance*-dienst, geleverd door de aangewezen *Union Collision Avoidance space services provider*. Het kabinet geeft in het bijbehorende BNC-fiche aan zich in te zullen zetten voor het formuleren van kwaliteitseisen en het waarborgen van dienstenneutraliteit, in plaats van het aanwijzen van één specifieke dienstverlener.² De leden van de D66-fractie vragen zich af of het niet-aanwijzen van één dienstverlener niet juist leidt tot onnodige fragmentatie binnen de Europese markt.

Ook vragen de leden van de D66-fractie graag om een toelichting op de voorgenomen uitzondering in de wet voor militaire ruimteobjecten en objecten met een nationaal veiligheidsdoel. Waarom acht u een volledige uitsluiting van deze categorieën noodzakelijk om de nationale veiligheid te waarborgen? Betekent deze uitzondering dat bedrijven die diensten of materialen leveren voor deze objecten niet hoeven te voldoen aan de voorgestelde eisen, zoals cybersecuritymaatregelen en vergunningsplichten?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van JA21

¹ Straatsburg, 25.6.2025 COM(2025) 335 final.

² BNC-fiche COM(2025)335

datum 3 oktober 2025

ons kenmerk 178252

blad 2

De fractieleden van JA21 vragen of u de totale kosten voor uitvoering (2026–2032) kunt uitsplitsen (inclusief registers, e-certificaten en toezicht). Hoeveel extra FTE zijn nodig bij de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI)?

De fractieleden van JA21 stellen dat er meer administratieve lasten (rapportages, beheer van registers/e-certificaten) zullen zijn. Hoe voorkomt u dat er dubbel werk ontstaat bovenop nationale verplichtingen?

Hoe blijft de democratische controle op gedelegeerde bevoegdheden van de Europese Commissie geborgd?

Welke heldere meetpunten gebruikt u om te toetsen of dit voorstel proportioneel is, en waarde toevoegt voor Nederland?

Hoe wordt innovativiteit beschermd tegen een dichtgetimmerd, uniform EU-regime?

Kunt u garanderen dat kosten en regeldruk niet ontsporen—vooral voor het midden -en klein bedrijf (mkb) en start-ups? Welke maatregelen neemt u hiertoe?

De leden van de vaste commissies voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei en Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk binnen **vier weken**.

Hoogachtend,

S.M. Kluit

Voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken / Klimaat en Groene Groei

R. Lieveense

Voorzitter van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat / Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening